

Европейска
КОМИСИЯ

КАЧЕСТВОТО НА ВЪЗДУХА

България

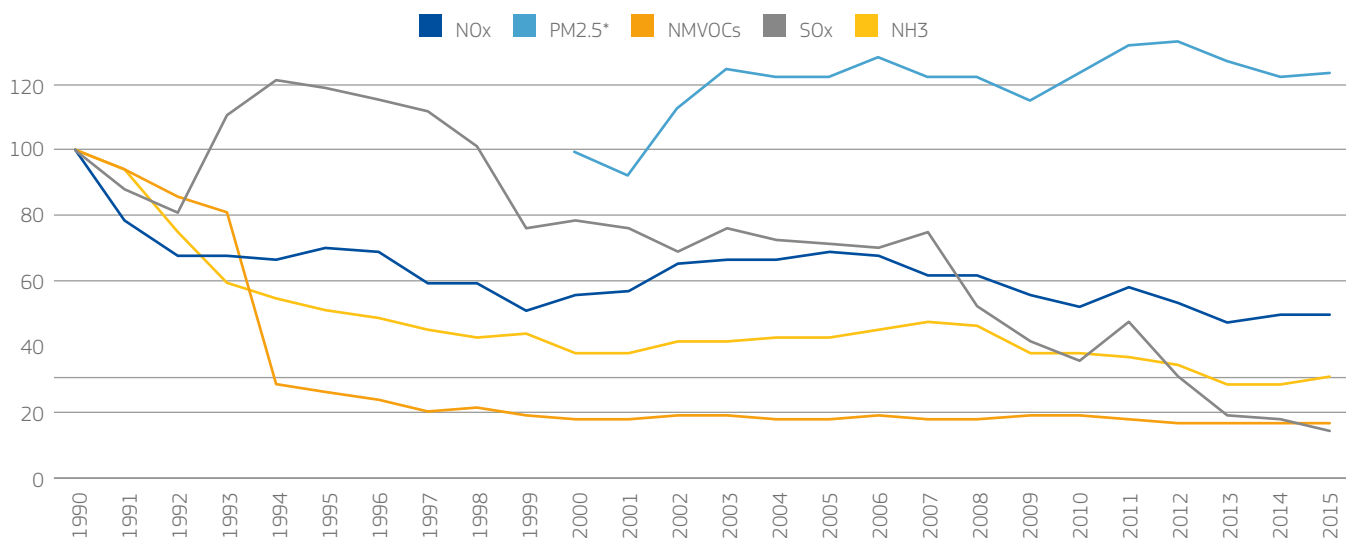
Знаете ли, че повече от половината от българи (59%) смятат, че качеството на въздуха в България се е влошило през последните 10 години? Само 5% смятат, че то се е подобрило, а 27% смятат, че е останало същото. Не е изненадващо, че замърсяването на въздуха е най-големият екологичен проблем за близо 60% от българите, пред нарастващото количество отпадъци, водни и селскостопански замърсявания. [Източник: [Специален доклад на Евробарометър 468, Отношение на европейските граждани към околната среда](#)]

В България, както и във всички останали европейски страни, качеството на въздуха се е подобрило значително през

последните години, а нивата на основните замърсители са се понижили – особено серните оксиди и азотните оксиди.

Въпреки това много българи дишат въздух, който е лош за здравето им, което оказва влияние върху здравната система и нивата на производителност. Концентрациите на вредни прахови частици във въздуха, известни като $PM_{2.5}$ и PM_{10} , се понижават, но са по-високи от лимитите за нивата в ЕС. България има най-високи концентрации на фини прахови частици $PM_{2.5}$ и PM_{10} в градските райони от всички страни на ЕС. Това превръща България в страната с най-голям дял външни разходи, свързани със замърсяването на въздуха

ТЕНДЕНЦИЯ НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО В БЪЛГАРИЯ

ИЗТОЧНИК: <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/dashboards/air-pollutant-emissions-data-viewer>

* изискване за докладване на емисиите съгласно Директивата за НЕК от 2000 г. нататък.

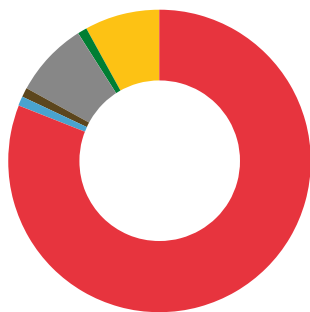
в ЕС, което води до загуба на повече от 2 милиона работни дни. (Източник: [Преглед на изпълнението на екологията – доклад за България](#))

През 2014 г. повече от 13620 случая на преждевременна смърт се дължат на PM_{2.5}, 740 случая на преждевременна смърт са в резултат на азотните оксиди и 200 случая на

преждевременна смърт се приписват на озона. [Източник: [Качеството на въздуха в Европа 2017 г., Европейската агенция по околната среда](#)]

Въпреки че България значително подобри своите екологични показатели, откакто стана член на ЕС през 2007 г., страната трябва да направи повече за прилагането на екологичното законодателство, особено за подобряване на качеството на въздуха. [Източник: [Преглед на изпълнението на екологията – доклад за България](#)]

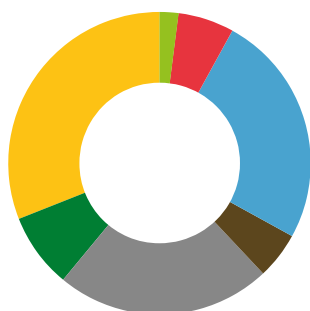
ЕМИСИИ ОТ PM_{2.5} В БЪЛГАРИЯ

Селско стопанство	0%
Търговски, институционални и битови	80,83%
Производство на енергия и енергоразпределение	1,22%
Енергийна употреба в промишлеността	0,45%
Производствени процеси и употреба на продукти	8,37%
Неавтомобилен транспорт	0,83%
Автомобилен транспорт	8,30%
Отпадъци	0%

източник: 2017 NECD Submission – Emission share in 2015
<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/dashboards/necd-directive-data-viewer>

ЕМИСИИ ОТ NOx В БЪЛГАРИЯ

Селско стопанство	2,47%
Търговски, институционални и битови	6,12%
Производство на енергия и енергоразпределение	24,88%
Енергийна употреба в промишлеността	5,20%
Производствени процеси и употреба на продукти	22,42%
Неавтомобилен транспорт	7,69%
Автомобилен транспорт	31,22%
Отпадъци	0%

източник: 2017 NECD Submission – Emission share in 2015
<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/dashboards/necd-directive-data-viewer>

Мерки

България трябва да поддържа низходящите тенденции в емисиите на замърсителите на въздуха, за да постигне пълно съответствие с правилата на ЕС за качеството на въздуха. Страната трябва да намали емисиите на фини прахови частици PM10 и концентрацията на вредни вещества. Това би могло да се постигне например чрез намаляване на емисиите от производството на енергия и топлина при използване на твърди горива, както и на емисиите в транспорта и селското стопанство.

Успешно приложените решения за подобряване на качеството на въздуха в градските райони са: налагане на ограничения за трафика, например зони с ниски емисии и специални такси за задръствания, въвеждане на екологичен обществен транспорт, като електрически автобуси, създаване на широки циклични мрежи, повишаване на енергийната ефективност на сградите, насърчаване на централното топлоснабдяване чрез използване на възобновяема енергия и др.

44% от българите смятат, че най-ефективният начин за справяне със замърсяването на въздуха е прилагането на по-строг контрол на замърсяването в промишленото и енергийното производство, следвани от 35%, които смятат, че въвеждането на по-строго законодателство за качеството на въздуха е по-ефективна мярка. 31% заявяват, че осигуряването на по-добро прилагане на съществуващото законодателство за качеството на въздуха е най-ефективно и също 31% посочват, че увеличаването на данъчното облагане на дейностите, които замърсяват въздуха, би било най-ефективният начин за справяне с проблема. [Източник: [Специален доклад на Евробарометър 468, Отношение на европейските граждани към околната среда](#)]

